

DEMOCRATIA

Revistă politică, economică și literară

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

SUMARUL:

- Nicu Popilian Un ministeriabil: Nicu Economu.
M. Drăgănescu Parnasul român.
Vir Voim ridicarea Olteniei.
Ricard D. Ioan Cântec Vechi (versuri).
M. D. Și în literatură se joacă o politică murdară.
M. Drăgănescu O vizită plăcută.
Miron Politica internă.
Felurite.
Bibilografii.

Directori: Nicolae I. Popilian și Mihail Drăgănescu, Avocați

Redacția și Administrația: Craiova, strada Dimitrie A. Sturza, 27.

ABONAMENTUL LEI 10 PE AN

10 Bani numărul.

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte: **N. B. Rioșanu**, fost deputat, avocat

M E M B R I

I. C. Giulescu, avocat, membru în cons. de disciplină al baroului Dolj.

Ioan N. Popescu, fost magistrat avocat.

Gh. Florescu-Craiova, avocat, fost inspector comunal.

Ioan F. Popescu, avocat.

Ioan B. Rioșeanu, avocat.

Nicu Constantinescu, avocat.

Alex. Dumitrescu, avocat.

Gh. Petrescu, Filiași, avocat.

Gr. Căzănescu, avocat.

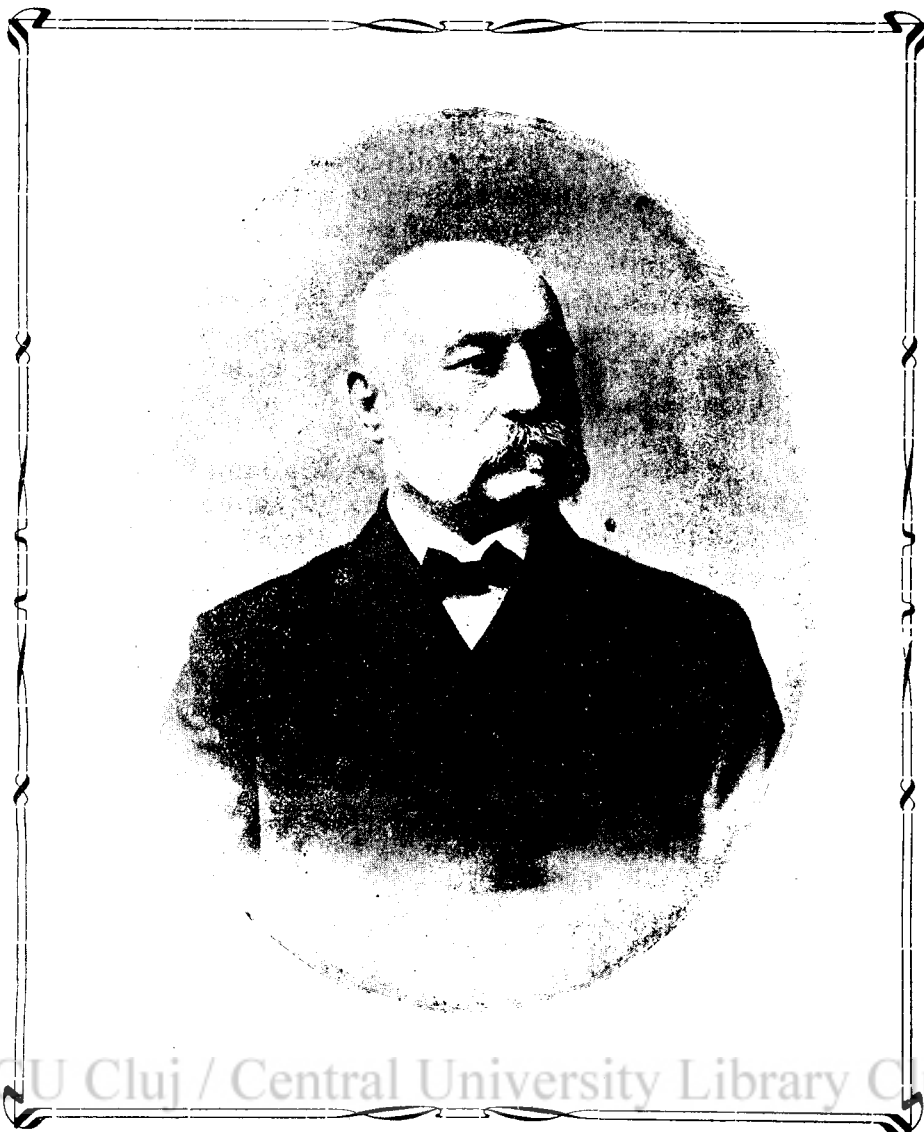
N. Popilian, avocat.

Mihail Drăgănescu, fost magistrat, avocat.

Barbu Ionescu, avocat.

Marius Chintescu, avocat.

Proprietar, girant responsabil **Nicolae Popilian**, avocat.

Un Ministeriabil: NICU ECONOMU

În urma unei discuțiuni intime dela clubul conservator-democrat din capitală, ziarele trec pe lista iminentului guvern takist, între alți valoroși bărbați politici și pe d. *Nicu Economu*, venerabilul președinte al clubului conservator-democrat din Craiova.

Hotărârea „Centrului“ de a hărăzi în fine și craiovenilor un ministru, ne umple inimile de bucurie, cu atât mai mult cu cât această onoare se face aceluia, care indiscutabil, este cel mai vajnic luptător al conservatismului și cinstitei democrații oltenesti.

Născut din popor, mulțumită talentului și silinței sale, Nicu Economu reuși încă de acum 30—40 ani, când erea greu pentru un *neblazonat* să se distingă în societatea de atunci, să atragă atențiunea elitei sociale.

Orator inimos și comunicativ, a ilustrat la început magistratura și în

urmă atâtea ani Baroul de Dolj,—pledoariile sale sunt adevărate prelegeri ale unui magistrul al cuvântului și al științei.

Curajos și leal dela primii pași făcuți în viața politică, Nicu Economu a rămas și azi—după 40 ani de viață politică — același caracter combativ, posedând aceiași putere de a îmbărbăta la luptă, în cât acest brav bătrân ne-a uimit și pe noi tinerii cari îl urmăm cu atâta entusiasm din cauza darului cu care știe să ne înflăcăreze.

Cinstit și sincer, Nicu Economu s'a păzit de aberațiunile doctrinale cu cari au debutat mai toți oamenii politici din țara aceasta în vremea când ne aflam în primele etape ale transformării noastre sociale. Spirit cumpănit — cu tot entusiasmul său față de chestiunile mari — n'a alunecat nici odată pe panta halucinațiunilor politice.

Conservator dela început, — marele Ioan Brătianu l'a găsit întotdeauna adversar la Craiova — așa a rămas până azi. Și sunt puțini oameni fericiți cari să fi avut o astfel de linie de conduită politică în țara aceasta.

A trăi la Craiova, unde inima românismului a svâcnit întotdeauna mai cu putere, a debuta în politică într'o epocă când se zemisleau atâtea curente politice, ce pot ușor să ademenească pe un tânăr, și să rămâi pururea *conservator*,—singura aceasta observațiune din biografia lui Nicu Economu ne-ar îndritui de ajuns să-l numim un *mare caracter politic și demn de toată lauda!*

În decursul luptelor politice a ocupat întotdeauna locul de frunte: a fost de mai multe ori prefect, deputat și senator al Doljului. Sub ultima guvernare conservatoare—fără caracter junimist—Nicu Economu s'a distins foarte mult ca vice-președinte al senatului. Și d-sa a fost unul din frunțașii conservatismului care a stăruit — încă de atunci — ca d. Take Ionescu să fie proclamat șef al conservatorilor în urma constatărilor ce se făcuse că d. Iorgu Cantacuzino nu mai era în stare să țină sus drapelul partidului. Și a făcut aceasta cu toate că era bun prieten cu d. Cantacuzino. Deși nu s'a putut înlăptui de atunci ideea lui Nicu Economu, s'a putut ajunge acum la același rezultat, deși pe căi mai grele de străbătut. Vechi conservator, om de încredere al lui Lascăr Catargiu și prieten intim al Lahovareștilor, Nicu Economu este în partidul D-lui Take Ionescu, un reprezentant al tradiției conservatoare. Alegătorii Doljului l'a indicat ca ministeriabil alegându-l în două rânduri ca senator al opoziției conservatoare democrată.

Om popular și iubit în Oltenia, casa lui Nicu Economu — unde se dau onorurile de o nobilă doamnă, căci soția sa este fiica lui *Iancu al Vistierului* cel mai mare boer român după albia Amaradiei—este deschisă oricărui cetățean. Veninul și ura, cu care adeseori a fost întâmpinat de adversarii politici, cari la Craiova, înțeleg ca atunci când nu pot să se măsoare cu viața politică a cuiva să o întineze, — nu l'a schimbat întru nimic.

Pe oricine și ori când, Nicu Economu îl primește cu zâmbetul pe buze și cu seninătatea omului care nu are nimic de ascuns.

Este par'că în acest bărbat, stofă din stofa oamenilor mari politici,—politica adevărată de altă dată — și de aceea poate este atât de iubit și onorat de prietini și cetățenii săi.

Nicu Popilian

Advocat.

D-lui Galaction dela „Flacăra“

Parnasul român.

de Mihail Drăgănescu.

Pentru ce scrie adevăratul scriitor? — Banul ori Slava? Ce este societatea scriitorilor români!

Nu poate exista plăcere mai mare pentru un adevărat scriitor de cât în arta de a scri. Că s'a ajuns și la noi să fie plătiți scriitorii, cu atât mai bine pentru ei, căci și munca condeiului trebuie plătită ca ori-ce muncă. A fi plătit scriitorul este o răsplătă care nu poate folosi în deosebi, de cât existenței sale materiale. Adevăratul scriitor este un artist, care vede în plata sa bănească numai un *mijloc*, căci adevăratul său scop este existența morală de a trăi prin artă, făurinduși din ea o lume launtrică. Cu alte cuvinte — banul — recompensa materială a muncii sale, este lucru secundar; iar — slava — recompensa morală, acest lucru abstract, constituie partea principală și ideală.

Scriitorul adevărat, care este un artist totdeauna obiectiv, îi trebuie ceva de admirat, căci nu există artă, fără admirațiune. El va găsi obiectul în arta de a scri. Slava cu care va fi recompensat îl va înălța sufletește, căci cei cari îl admiră, nu-l admiră pe el, ci idealul său, deci idealul fiecărui prin care a găsit o notă comună și înălțătoare, ce sta ascunsă în sufletele tuturor și pe care numai scriitorul a smuls-o și-a desvăluit-o.

A scri este negreșit o pasiune ca și cărțile, tutunul, ori beția, dar a scri este o pasiune înălțătoare, este patima gânditorului de a-și așterne

cugetul imaterial, nevăzut, fugitiv, în litere materiale pe hârtie, să rămână, să se vadă și de alții; e tendința scriitorului de a-și împărtăși și altora simțirile sale, ori acel cuget abstract — ideile — ce nu se văd, ce nu se aud; e tendința de materializare, de concretizare a abstractului ce ne străbate mintea și sufletul.

Evident, banul, nu va fi un stimulent pentru adevăratul scriitor pasionat. El, plătit ori neplătit va scri, căci natura e motorul.

Acel scriitor care se va stimula numai pentru bani, va regresa, căci în el nu va mai dicta patima înălțătoare, ci va scri nu pentru că a simțit ci... că trebuie să scrie orice, neimpresionat, în vederea scopului material al existenței sale. Iată dar rezultatul mercantilizării artei. Adevăratul scriitor poate fi un sărac care disprețuește banul și prin urmare relativ nu are nevoie de el: ca un Eminescu, Traian Demetrescu, cari scriau căci simțeau, nu pentru ca să fie plătiți; ori un bogat ca Goethe care neavând nevoie de a fi stimulat de ban, avânduși existența asigurată, nu va fi preocupat de cât de artă și acesta cu atât mai mult va progresa.

Nu poate să existe operă frumoasă unde nu a fost o impresie sinceră și puternică. Adevăratul scriitor scrie din o nevoie sufletească, acesta este principalul, iar nevoia materială este

accesoriul. A scrie este o expansivitate sufletească pe de o parte, intelectuală pe de alta, care caută loc în spațiu. A scrie este o degajare a impresiunilor primite din afară, e o predispoziție intelectuală, e o lege firească a naturii, dar o lege ce-și are efect numai asupra celui dotat. Inclinațiunea artistului scriitor, însă nu are nimic de aface cu răsplata sa materială. Artistul din fire, va scrie în orice caz, căci el trebuie să scrie, fiind împins din propria lui patimă. Că această înzestrare dela natură a scriitorului, a început și la noi să fie remunerată, cu atât mai bine—pe de o parte numai. — Ea va aduce o stare materială mai bună scriitorului român — cel sărac — care va atrage după sine o mai bună dispoziție a condeiului, — căci cea amară preocupare a existenței sale materiale, se va ameliora. Scriitorul însă, în cazul acesta, nu trebuie să se grăbească a scrie cât de mult, cugetate și necugetate, simțite ori nesimțite, pe la toate revistele și ziarele chemate ori nechemate, pentru ca să încaseze cât mai mult, căci acel artist nu va mai putea face artă, cu tot talentul său, ci mercantilism. Ori poate d. Galaction confundă pe scriitor cu orice gazetar volens-nolens — fie chiar talentat — care trebuie să scrie orice vede fără a simți, spre a încasa un salariu. Ori poate d. Galaction crede că tot cel ce scrie fără talent se poate numi *scriitor*?

Ce caută scriitorii fără de talent, d-le Galaction, la societatea scriitorilor români?

A nu avea talent de scris și a face parte din societatea scriitorilor, ni se pare lucru cam bizar, cam straniu. Cum dar, sunt și scriitori fără talent la societatea scriitorilor români? Și noi care credeam că societatea scriitorilor români este un „*Parnas...*“ Puțin diplomat d. Galaction îi dădură de gol pe scriitorii români cei fără de talent.

Fără talent, i se poate zice cuiva că e un scriitor? Profesiunea de scriitor poate fi ea ca și profesiunea de cismar? Poate să fie de sigur, după părerea d-lui Galaction, și în consecință în societatea scriitorilor români sunt și scriitori proști, cum sunt și cărpaci printre cismari. Un cărpaci însă, își are și el meritul său, că făcând încălțăminte grosolană o cumpără oamenii săraci. Dar ca să introduci un scriitor prost în societatea scriitorilor români, și poate să-l pui să colaboreze și la „*Flacăra*“ este ca și cum un cărpaci dintr’o gheretă dela mahala, s’ar cocoța ca artist cismar într’o luxoasă și pretențioasă cismărie din Calea Victoriei, cu firma poate de furnisor al Curții Regale, ori al elitei bucureștene. Acest amestec nu aduce nici-o aureolă pe fruntea adevăraților scriitori români din numita societate și cu atât mai regretabil cu cât există mulți scriitori de talent cari nu fac parte din societatea scriitorilor români și cari nu scrie nici la „*Flacăra*“.

Așa dar încă odată, cine se găsește în Societatea scriitorilor români? Se găsesc pe lângă scriitorii de talent și scriitori fără de talent, adică „*ne-*

scriitori...“ cari caută să trăiască din scris. Vai! ce hal de artă poate fi aceea a scriitorului lipsit de talent, care-și vinde marfa proastă pe bani. Și acești pseudo scriitori fac parte din quasi-societatea veritabililor scriitori români. Cu aceste cuvinte însuși d. Galaction membru poate în societatea scriitorilor români și colabora-

tor la „Flacăra“, mărturisește că în această societate nu sunt numai adevărați scriitori, ci și cârpaci...

Cari sunt aceia?... Cei ce se simt cu musca pe căciulă să se ridice în sus.... căci ne place cavalerismul *).

*) A se vedea „Flacăra“ No. 10 cu articolul „Pentru slavă, pentru bani“, de G. Galaction.

Craiova, 25 Dec. 1911.

Voim ridicarea Olteniei

Excelentul nostru confrate „Tribuna“ în ultimul său număr dela 15 Ianuarie, ridică în primul său articol o chestiune foarte importantă pentru prestigiul Olteniei noastre, și pentru care lucru, noi nu putem de cât să-i aducem elogii bine meritate.

Este în adevăr o chestie de prestigiu pentru noi Oltenii, și în special pentru capitala noastră Craiova, de a ne ridica acolo, unde Iașii capitala Moldovei, s'a putut ridica totdeauna.

Confratele nostru relevează chestia recrutării miniștrilor, pe care Iașii și Moldova i-au putut furnisa țării de la Unire și până azi neconținut.

De ce Moldova s'a putut bucura de acest privilegiu totdeauna, și de ce Oltenia ar fi condamnată să sufere o inferioritate, de a nu-și avea reprezentanții ei în guvern, cel puțin acum, când cea mai nimerită ocazie se prezintă. Zicem cea mai nimerită, căci lucru ce de multă vreme nu s'a agitat la noi în Craiova, se agită astăzi cu ocazia schimbării regimului conservator, și cu espectiva apropiată a venirii la frâne a unui guvern Take

Ionescu: în care Oltenia să fie și ea reprezentată printr'un ministru.

Noi precizăm, că acest ministru binemeritat pentru Oltenia, nu ar putea fi de cât veneratul șef al partidului conservator-democrat din Craiova, d. Nicu Economu.

În adevăr, ce obiecțiuni i s'ar putea ridica d-lui N. Economu? De sigur nici una, căci aprigul luptător oltean a atins până azi toate treptele politice superioare, care azi îl poate duce cu succes la un fotoliu ministerial, în plus că are la activul d-sale un trecut politic plin de glorie, care i-a așternut pe frunte-ai curată, o frumoasă aureolă.

D. Nicu Economu, care o viață întreagă a muncit o muncă aprigă și cinstită, care a atins o treaptă politică și socială grație unei vieți ce poate servi de exemplu moralei publice, ocupând fotoliul ministerial ar reîntrona principiul democratic al ridicării celor meritoși, iar nu al dinastiilor, principiu de care s'a călăuzit totdeauna d. Take Ionescu, ridicându-se însuși pe bazele acestui

principiu din mijlocul poporului, acolo unde astăzi se găsește.

Ideii pe care a relevat-o excelențel nostru confrate «*Tribuna*» ne asociem cu totul și noi cei cari ne găsim în jurul acestei publicațiuni,

punând umărul nostru în sprijinul ideii ridicate, căci prin aceasta nu vrem altceva, decât prestigiul și binele Olteniei, care a ajuns pentru țara românească neglijată ca un fel de posesie africană.

Vir.

Cântec vechiu...

(Lamentationes)

*Tu ai murit dar nu ai știre...
s'a stins din ochi dulcea-ți lumină
pălit-a carmina guriță
și ...moartă, albă, zaci senină...*

*Și-am străbătut pădurea sură
tăcut pe calea cea pierdută —
măhniți toți brazil ne priviră
căci, vai, frumoaso, erai mută.*

*În noaptea cea de vară singur
la groapă 'ndurerat te-am dus
jeleau privighetori în crânguri,
steluțele plâneau de sus...*

*În luncă ajunserăm tocmai
când Elele în joc prîpîit
făcuseră cerc — atunci se-opriră
și jalnic toate ne-au privit*

*La groapă 'n urmă când sosirăm
Se opri și luna 'n a ei cale
și cuvântăhăt de departe
sună un clopot plin de jale.....*

Ricard D. Ion.

Și în literatură se joacă o politică murdară.

Psihologia unor tipuri din lumea literară. — Mahalagismul pigmeilor condeiului, sufletele mici și rele din lumea literară. — Negustorie ori artă? Invidie ori virtute? O concurență de precupeți la altarul focului sacru. — Concluzie.

— Cum să încep? Mărturisesc că nu știu, căci nu vroi să supăr pe nimeni eu care nu fac parte din nici o societate de scriitori români și care nu am voit nici odată să intru în vr'un cerc de oameni literați, cunoscând cât de relativă poate fi această glorie, pe care mulți și-au cerșit-o prin protecția prietenilor, prin bani, prin viclenie, prin reclame, prin spirit de asociație, etc. cercând să-și creeze o aureolă căutând-o atât, dar fără s'o merite. Am fost

totdeauna un mizantrop, deși am iubit omul mai mult decât oricare... nu știu cine... dar nu am vrut nici odată să mă amestec acolo unde sunt glasuri multe, sentimente prea variate, mentalități curioase și impetritate, idei multicolore, adică în definitiv o lume în care fiecare în mod firesc, ori nefiresc, caută să însemne mai mult decât este, crezând că poate să-l acopere pe cel din jurul său, să-l extermină, ca și într'o luptă de existență materială plină de proză.

Să încep așa: „Magazinul „*La Concu-rența*“ este cel mai asortat și cel dintâi magazin de ciuperci veritabile...“ fiindcă așa cum au ajuns lucrurile în lumea noastră literară parcă n'ar fi vorba de adevărații scriitori români, ci de niște negustori de vinuri, ori precupeți literari... ori cum îi veți zice...

Ori nu așa. S'o luăm de-a dreptul în chestie și să ne agățăm de un tip oarecare... pe care, ertați-mă, că nu-i pot spune numele, căci nu voesc să es din calea mea obiectivă, din tema mea de principiu, de și principiul se reazămă și el pe o chestie de fapt.

Iată dar exemplul:

Să fii secatura sau nulitatea cea mai patentată și pentrucă scrii două trei rânduri de stil și compozițiuni fără miez sufletesc... fără cunoștințe bogate, și fără înalte străluciri intelectuale, să te crezi scriitorul cel mai chemat a răsturnă pe adevărații scriitori de reputație și să te crezi creatorul vr'unui curent literar sănătos, asta este culmea obrăzniciei prostului printre literați.

Să fii absolvent a câteva clase a vr'unei școale de meserii ori comerciale, fără alte studii speciale ori academice, și în loc să te faci împiegat în vre-o bancă de comerț sau mașinistru pe lângă vre-o locomobilă de treerat, să apuci condeiful spre a mășgăli, și prin aceasta să te crezi un scriitor de forță, ori director de revistă, aceasta este culmea inconștienței unui măzgălici printre scriitori.

Tu — vorbind în principiu — acest pigmeu, această secătură și lepădătură a societății, să te erijezi în uriaș mănuior al condeifului și să îndrăznești să ataci profesorii universitari de pe la facultățile de litere, care își exercită o înaltă profesie din înălțimea catedrelor lor, tratându-i de inferiori, tu, o cârțiță literară, aceasta este culmea ridicului la care se expun mulți cățeluși literari.

Tu — vorbind tot obiectiv — acest ignorant și mititel personaj, care nu știm pentruce cauți să te indeletnicești cu lucruri

intelectuale pe cari abia le pricepi, care te guduri pe lângă X ori Y să-ți strecoare și ție o informație elogiașă scrisă tot de tine la adresa ta în vre-un ziar oarecare, căci nimeni nu-ți bagă în seamă inchipuita ta autoritate literară, să cauți a discuta pe directorii celor mai însemnate și reputeate reviste literare ale noastre, oameni de forță intelectuală bine cunoscută, aceasta nu poate fi decât extra comic și culmea caraghiozlăcului pentru iubitorii de litere și pentru adevărații artiști-scriitori, fie ei și neînscși în societatea scriitorilor români, sau negrupați în jurul vr'unui cerc literar.

Să fii o ciupercă veninoasă, născută numai din băligar, nu din câmpul celor mai delicate și nobile flori; să trăești într'un cerc de burghezie intelectuală și să ataci pe cei mai distinși și aristocrați frunțași intelectuali, la a căror înălțime de elită intelectuală nu poți să ajungi și să te crezi scriitorul intelectual cel mai de elită, aceasta nu poate fi decât culmea mahalagismului literar, ori a mahalagistului în literatură, care năzuește din invidia vulpei din fabulă, să extermine din lupta vieții literare, aristocrația intelectuală, ce-l întunecă pe el pigmeul!

Tu — în principiu — figură de cârțiță literară; tu, care poți figura drept o ilustrație umoristică, care deprins mai mult cu afacerile comerciale și prea mercantile ale mediului educativ din care ai eșit, care cumperi pe scriitorii de reputație ca să-ți scrie în revista ta și apoi printre ei îți reproduci și tu stilul tău și compozițiunile liceane, ca să te erijezi în scriitor român alături de ei, aceasta nu poate fi decât o plăsmuire vicleană de a te ridica acolo unde singur nu poți să te ridici, căci n'ai valoare proprie.

Și ca un cârciumar care critică marfa vecinului său concurent, faci din acest lucru sacru al *artei literare*, o bârfitură murdară de a unge cu balele tale scârboase și ale celor mulți ca și tine din jurul tău, pe cei cu sufletul încălzit de cele sfinte, pentrucă sufletul tău mic și rău, infam și laș este

sbuciumat de invidia ce te roade văzând pe cei meritoși ridicându-se, și din egoista ta patimă de suflet mic și rău, de ne-artist, de-a trece numai tu, drept ceia ce nu poți fi: un scriitor.

Căci nu e scriitor cel ce e decretat de o societate mercantilă sau care umblă după o asemenea falsă diplomă și tremură după ea căutând să-l distrugă pe altul, animat ca de-o luptă pentru existență, josnică și materialistă, la altarul sfânt al artei.

Cel ce iubește arta, nu distruge arta căutând să doboare chiar pe cel mai valoros scriitor dacă 'i stă 'n cale eclipsându-l. În lupta condeiului rezidă idealul nobil care nu aleargă după lucruri mici și egoiste, după infamia de a-l distruge pe altul, ca să te ridici tu pe ruinele celui ucis! Cel atacat care-l intuneacă pe cel invidios, va supraviețui ori când, căci cugetul și simțul nu poate fi din domeniul lucrului material

să-l distrugi c'o singură lovitura de stilet, dintr'un sentiment pervers și criminal de banditism literar. Un scriitor trebuie să fie cu sufletul virtuos. Artă nu suferă politica, căci ea nu e omenească, ea e divină. Numai dintr'un suflet divin poate răsări un artist adevărat.

A lucra fără invidie negustorească, scriind numai pentru amorul artei, a nu te preocupa gânduri egoiste, iată cea mai mare calitate pentru un artist scriitor.

Și credem că facem un serviciu multor neisprăviți de daltă naturei, cari nu se pot cunoaște cât sunt de nechemați a vorbi, și a scri, punându-le oglinda în față ca să se vadă, și a se așeza în locul lor modest pe care soarta fatală i l-a pregătit; precum și multor admiratori naivi spre a-i scoate din ignoranță, ca să știe că și literatura își are culisele ei murdare și politica ei meschină.

M. D.

O pagină din istoria culturală contemporană.

O vizită plăcută.

— la N. Droc Barcian. —

Nu-l văzusem pe N. Droc Barcian de când am părăsit gimnaziul „Ion Măiorescu“ din Giurgiu, de când însă exista între mine și d-sa raporturi de la elev la profesor, de atunci deci de când nu posedam puterea de a judeca valoarea oamenilor. O vie impresiune mi-a făcut bătrânul profesor de azi, tot tânăr la obraz și la privire, la vorbă și la înfățișare, aproape neschimbat, ca în zilele când eu un copil stam smerit în banca mea, ascultând cu nesaț prelegerile sale de pe catedră, în orele de limba română, pe care totdeauna absolut, știa atât de bine să le facă interesante, pentru noi copiii de odinioară. N. Droc Barcian a știut să dea elevilor o cultură largă cu o notă plină de naționalism, și o îndrumare frumoasă în viața fiecăruia care a trecut prin mâna sa, rămânând în ochii tuturor pe

cari el i-au călăuzit ca un apostol plin de idealuri ce ne-au încălzit sufletele până în vremurile cele mai îndepărtate. El totdeauna a rămas în afară de orice intrigi și cancanuri politice, mărginindu-se a-și descărca puternica lui energie morală și culturală în cadrul școlii pe care de 42 de ani o conduce și pentru binele orașului.

Așa de comunicativ, fecund la grai, plăcut și amabil, nici nu am putut avea timp de a'mi exprima sentimentele mele de dragoste și venerație pentru bătrânul profesor în timpul acestei plăcute vizite, din cauza conversației sale entuziaste cu care a știut să mă predomine, pironindu-mi atențiunea ca și la orele de studiu de odinioară. Era același ca în timpul copilăriei mele, deși bătrân la ani, tânăr la înfățișare însă, plin de grai, de un grai sin-

cer, plin de inimă cu adevărat românească, plin de ideal și azi, că abia târziu m'am trezit că și în inima acestui apostol crescuse ca în toate inimile mari, *floarea nemulțumirilor*, trăind stingheră în mijlocul unei lumi materialiste până la prozaic. Și am suferit pentru acest suflet mare, străin în lumea de azi numai a stomacului, când m'am recules în singurătatea biuroului meu, pentru că e atât de greu să trăiești o viață de ideal, într'o lume stranie ce nu ți se potrivește.

Și câte mi-a povestit veneratul profesor! Născut în Ardeal, și-a petrecut copilăria la țară, apoi la vârsta de 3 ani fu adus la București, crescut fiind de unchiul său Maximilian Droc, fost deputat și secretar general al Ministerului Lucrărilor Publice. Cursul primar îl făcu la „Văpseaua de roșu“ cum i se zicea pe atunci, în București, care școală se găsea în curtea Universității de azi, ce se numea în acel timp Mănăstirea Sf. Sava, care funcționa la înființarea lui, în curtea zisei mănăstiri, adică pe locul unde se ridică azi statuile lui Eliade, Mihai Viteazul și Lazăr. Cursul secundar d. Droc Barcian l-a urmat ca bursier la liceul Sf. Sava, pe urmă la Universitate, de unde eși cu titlul de absolvent în Drept.

Actualmente d. N. Droc Barcian se găsește profesor și director al gimnaziului „Ioan Maiorescu“ din Giurgiu, purtând numele statuei care se află și la noi în Craiova așezată din nenorocire în ascunzișul frunzelor din parcul Bibescu, în loc să figureze pe piața liceului Carol I, — idee ce mi-a fost exprimată de veneratul profesor și director din Giurgiu.

Gimnaziul „Ioan Maiorescu“ din Giurgiu s'a înființat la 4 Noembrie 1869 având două clase. Primul director al acestui vechi gimnaziu fu craioveanul Stefan Archimandrescu, care preda partea științifică, iar d. N. Droc Barcian preda partea literară. Comuna orașului Giurgiu, din diferite motive poate materialiste, poate că neînțelegând valoarea culturală a unui gimnaziu pe vre-

mea aceia, hotărâse să-l desființeze, dar Archimandrescu și Barcian hotărâră ca la împărțirea premiilor școlare să spună în public, părinților elevilor și autorităților, că amândoi se oferă a preda cursurile gratuit pentru clasa II-a. Astfel doi ani, au ținut două clase numai acești doi profesori. Mai târziu cu înființarea clasei a III-a se mai adaogă doi profesori Francois Kaiser și I. Manliu.

În 1873 luna Ianuarie, Arhimandrescu se retrase din profesorat și directorat, iar în locul lui fu numit un giurgiuvean Scarlat Mateescu, care astăzi se află pensionar în Craiova. Primarul de pe atunci bătrânul Bădulescu, avea un rol proponderant în trebile școlare, și el fu rugat să aleagă un director în locul lui Scarlat Mateescu, care se retrăsese și el. Primarii autoriză pe profesorii gimnaziului să aleagă ei un director, și ei aleseră în 1873 pe d. Nicolae Droc Barcian, care de aci începu să desfășoare o mai mare activitate, de atunci și până azi, unde încă se mai găsește în fruntea acestui gimnaziu.

El înființează o bibliotecă publică care astăzi numără **4085** opere în **6873** volume, la care am contribuit și subsemnatul cu câte-va — purtând numele „Biblioteca Principele Ferdinand“ pentru care azi luptă din răspuțeri pe lângă A. S. R. Principele Ferdinand patronul bibliotecii și prin concursul Ministerului Cultelor, să-i construiască un local propriu în curtea gimnaziului, pentru ca la toamnă când va părăsi lunga sa carieră regulându-și drepturile la pensie, să poată pleca liniștit.

În 1873 înființează corul vocal la biserica „Adormirea maicei Domnului“. — La 1876 creiază o grădină botanică, iar la 1879 pune bazele unui atelier de meserii și deschide școala de adulți. Stăruie și înființează la 1880 „Ateneul de Conferințe“ apoi la 1881 organizează „Expoziția Agricolă“. Înființează la 1886 Societatea „Junimea Comercială“ cu scopul de a ajuta pe micii comercianți români, societate care posedă azi un capital de 400,000 lei și al cărei

președinte este. Din inițiativa sa se înființează la 1897 școala profesională de fete din Giurgiu. Convocând în conferința plenară pe profesorii din Giurgiu hotărăște și botează școala ce o conduce cu numele de: Gimnaziul Clasic „Ioan Maiorescu“ făcându-l să treacă în anul 1886 sub auspiciile Statului ușurând comuna de sarcina întreținerii. La 1898 pune bazele „Clubului Comercial“; în 1895 înființează „Societatea pentru protecțiunea animalelor“; iar la 1909 pune bazele „Cercului Cultural“ al corpului didactic unde fu ales președinte. Tot în acest an este ales membru în „Societatea istorică română“ care are de președinte pe d. Emanoil Krețulescu și în acelaș timp director proprietar al Revistei pentru Istorie, Arhiologie și Filologie.

La 1900 N. Droc Barcian a fost sărbătorit printr'un banchet pentru 30 de ani de muncă culturală și națională, de către foștii săi elevi, immortalizând în bronz chipul acestui harnic profesor. El se mai găsește medaliat cu „Răsplata muncii“ cl. I, cavaler al ordinului „Steaua României“ și ofițer al ordinului „Coroana României“. — Este autor de diferite cărți de studii, numeroase broșuri, etc.

Pe lângă toate acestea, veneratul profesor a avut și multe rele de îndurat din cauza intemperiilor politice. În luna Ianuarie 1881, din neîntemeiate motive de ordin politic, comitetul comunal, împreună cu repauzatul Ruse Ștefănescu primar liberal, îndemnă pe colegii lui N. Droc Barcian să ceară Primăriei scoaterea sa din director al gimnaziului, ceia ce se și făcu. Se alese atunci de către colegi ca director Fl. Stamatescu. Acesta însă o duse foarte greu și lucru curios noul director nu rămase amic mai bun de cât cu N. Droc Barcian iar aceiași colegi cari îl alesese ca director pe Florea Stamatescu, stăruiră numai decât pentru scoaterea lui Stamatescu și realizarea d-lui N. Droc Barcian ca director. Dar N. Droc Barcian spuse de astă dată primarului că numai primește „pronunțamente spaniole“ și că primește direcțiunea

cu condițiune să fie numit de minister și prin decret regal, ceia ce s'a și întâmplat.

Florea Stamatescu transferându-se la București după un an, d. Barcian rămâne ca director de atunci și până azi.

Un fapt interesant e că d. Barcian a servit și sub *Vodă Cuza*. În luna lui August 1 anul 1865 d. Droc Barcian a fost numit pedagog repetitor la internatul liceului Sf. Sava. E în adevăr o raritate să mai găsim azi vre-un funcționar de sub Cuza-Vodă, sau un director de gimnaziu care să fi funcționat 39 de ani. În 42 de ani gimnaziul „Ion Maiorescu“ a avut numai trei directori! și în acest timp d-nul Barcian a rămas în viață dintre primii profesori ai acestui gimnaziu. — Nu cred să se mai găsească asemeni apostoli ai culturii noastre naționale ca d-nii Barcian și regretatul Arhimandrescu cari numai doi inși fiind, au ținut clasele I și a II, gimnazială din acele vremuri, din care cea din urmă gratuit. Consiliul comunal de pe atunci recompensând pe acești doi apostoli cu 300 lei numai pentru cursul predat la clasa II-a, ei au luat recompensa și au dăruit-o Spitalului județean, care se construia atunci în Giurgiu. E greu să mai găsim asemeni abnegațiuni azi în epoca aceasta de materialism. N. Droc Barcian a muncit numai pentru școală și școlari, de dânsul nu s'a ocupat. Vechiul său coleg de școală contra amiralul V. Urseanu, îi varsă reținerile lui N. Droc Barcian, spre a putea eși cu o pensie întreagă, căci pe când consiliul județean din Vlașca îi votase ca recompensă suma acestor rețineri, d. Brătianu le șterge la aprobarea budgetului județului l.... Iată dar cum se răsplătește o activitate frumoasă de 42 de ani, ca la dânci bătrânețe să n'ai un bordei, să n'ai un capital pentru soție, pentru copii, căci ai luptat pentru atâtea generații în mod ideal și altruist.

Și m'a plimbat veneratul profesor ca să văd ce au devenit cele două clase gimnaziale fondate în anul 1869. Aceste două clase gimnaziale erau azi transformate în

tr'un gimnaziu clasic, cu un local propriu, larg și frumos, clădit în timpul și sub auspiciile ministeriatului d-lui *Take Ionescu* care la 1894 în 13 Noembrie i-a inaugurat sub patronajul său jubileul de 25 de ani de la înființare, oferind gimnaziului un elegant și frumos bust al patronului. Cu câtă bucurie, cu câtă dragoste și entuziasm am fost condus de veneratul profesor și director ca să-i văd opera lungiei sale activități. Am văzut clase frumoase, impodobite cu hărți și tablouri, ce în timpul copilăriei mele nu le poseda. Am văzut o măreață bibliotecă, un interesant muzău de științe naturale cu reptile, păsări, animale; o bogată colecție mineralogică, și numeroase aparate de fizică; o sală artistică de desemn și una de gimnastică cu nenumărate aparate; o sală de lectură și de muzică având acest gimnaziu și un conservator în miniatură pentru instrumente muzicale, într'un cuvânt mă găseam azi într'un adevărat gimnaziu modern și destul de bogat. Era îngrijorat veneratul profesor că vecinii bulgari de la Rusciuk luptă pe capete pentru progresul cultural și avea o teamă de a nu fi întrecut Giurgiu.

Din amintirea tineretelor sale de luptă, și activitate studentească, mi-a arătat o

fotografie veche în care se putea vedea un grup de studenți în fracuri, ce se prezentaseră ca delegați înmânând un memoriu Prințului Napoleon care ne vizitase țara. În fotografie se putea vedea răposatul Laurean, și d-nii *Strajan* și *Veiovan* profesori din Craiova, care după spusa d-lui Barcian au fost cei dintâi inspiratori ai săi către naționalism și activitate culturală.

D. N. Droc Barcian lasă gimnaziului din Giurgiu pe care l-a condus atâta lungă vreme un bogat patrimoniu în valoare de câteva sute de mii de lei, pe care singur l'a adunat prinir'o neconținută muncă și stăruință.

În toamna anului acesta, regulându-și dreptul la pensie, el va părăsi postul ce cu atâta merit la ocupat 42 de ani, neștiind cine va veni în urma sa, și cine va putea păstra cu atâta sfințenie acest patrimoniu adunat cu atâta trudă și muncă uriașe.

Noi îi dorim un succes demn de a-i continua frumoasa operă ce e o pură creațiune a sa.

Am părăsit cu regret pe d-nu N. Droc Barcian, cu sufletul îmbărbătat și încălzit de focul ce încă veneratul profesor a putut să *mi-l inspire...* mie o inimă tânără!...

Giurgiu, 29 Decembrie 1911.

Mihail Drăgănescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Politica internă.

Eminentul nostru confrate „*Tribuna*“ a relevat o afacere veroasă care cade în spațele d-lui P. P. Carp. Afacerea veroasă care a căzut ca o bombă în mijlocul opiniei publice, șterge aureola cinstei de pe fruntea cuconului Petrake, care neavând până azi ocazia de a comite afaceri veroase, fiind tot în opoziție, își creiase o mască frumoasă cu care înșela opinia publică.

Se știe că primul ministru trâmbița că vine cu o lege pentru a rescumpăra averile de mână moartă aflate în posesiunea diferitelor societăți, pentru ca să le distri-

bue țăranilor și care lege se află azi depusă pe biuroul Camerei.

În realitate această lege pe care cuconu Carp o trâmbița țarei, nu era decât o gogoriță pe care d-sa o punea înaintea acelor societăți, cari în urma acestor temerități, să se grăbească a aduce bătrânului consilier de tron un cadou de câteva milioane de lei de anul nou 1912 și ca probă e că moșiile societăților de asigurare și ale Eforiei nu sunt cuprinse în lege, fiind favorizate.

Zis și făcut. D. P. P. Carp prin samțar-

lăcul vice-președintelui senatului d. P. Mișsir, membru și în consiliul de administrație al societății de asigurare „Dacia Română“ care posedă multe moșii de mână moartă, face ca d. Carp să cumpere de la numita Societate moșia *Durnești*. D. Carp cumpără cu mari avantajii de plată și de termene, această moșie destinată prin viitoare lege a fi distribuită țăranilor, oferind și d-sa în schimb mari avantajii prin lege Societății „Dacia România“ în privința bunurilor de mână moartă.

Spre a masca în parte această afacere veroasă, d. Carp interpune în actul de cumpărare—vânzare a moșiei *Durnești*, pe d-na Carp, ca să-și asume o jumătate din răspundere.

Prin acest act d. Carp comite o grav încălcare a moralității publice și a cinstei politice.

Afacerea însă nu se oprește aci. Ea ajunge la un punct mai grav, care atinge chiar legea penală. D. Carp arendează moșia *Durnești* d-lui Froim Fischer care conform legii trusturilor arendașești nu avea drept să arendeze această moșie. Dar d. Carp spre a deghiza lucrurile, contractează actul de arendare cu cumnatul d-lui Froim Fischer,—un fel de afacerea Maglavitu de la Madona Dudu—fapt care cade în prevederile legii penale, făcându-se astfel pasibil de codul penal.

Miron.

Felurite

Desmințire.

Ziarul „Seara“ publică sub titlul „Din culisele opoziției unite“ oarecari declarațiuni ce ar fi făcut d. avocat N. Popilian, declarațiuni ce sunt cu totul altele decât cele făcute în realitate.

* * *

Rugăm pe d-nii abonați ai revistei „Democrația“, să binevoiască, a ne înainta costul abonamentului pe adresa administrației noastre.

* * *

Societate.

Un comitet de inițiativă format din ziaristi sau intrunit în seara de 30 Decembrie 1911 în sala societății „Banul“ spre pune bazele unei societăți de ziaristi Craioveni.

Utilitatea unei asemenea societăți este neîndoioasă și urăm noului comitet de inițiativă, tot succesul.

Păpușeri comunale.

Primăria locală sub cuvânt că convoacă pe cetățeni la consfătuiri pe mahalale pentru a-i sfătui asupra măsurilor de luat pentru progresul orașului, fac în realitate întruniri politice guvernamentale, crezând că prin minciuni vor împedeca apropiata surpare și distrugere a regimului junimist.

Insalubritate.

Cei dela comună au început dărâmarea unei case a d-lui Vasilescu zmicul nostru sub cuvânt că e insalubră, când în realitate aceasta nu poate fi decât o mârșavă răsbunare politică.

Mai insalubră a devenit primăria orașului Craiova!.. în cât merită ca ea să fie rasă de pe suprafața pământului...

Meetingul opoziției unite.

La grandiosul meeting politic al opoziției unite care a avut loc în București la 8 Ianuarie 1912, au luat parte 20.000 de cetățeni, cari trecând în grupuri dela gara de Nord în oraș, au aclamat pe suveran și pe șefii opoziției. Deși tronul a fost aclamat de manifestanți, totuși guvernul jünimist cu mari forte militare au atacat pe cetățenii cari se întorceau dela întrunire dorind în mod pacinic a aclama din nou pe suveran, oprindu-i și măcelărindu-i cu paturi de puscă și cu baionetele. Au fost 50 răniți grav, s'au tras gloante și s'au comis orori de către generali ca Deșliu și Popovici, de către bătăuși și poliție.

Și acest guvern odios se pretinde a întrona ordinea în Stat și a asana moravurile.

„Sanitaria“.

Un grup de medici farmaciști, mari industriuși și comercianți din țară, au pus bazele unei societăți anonime cu un capital de lei 500.000 sub denumirea de „Sanitaria“ societate anonimă pentru reprezentări.

Secretariatul provizoriu al societății se află în București, Calea Văcărești No. 101 la d. Adolphe Kandel, farmacist, unde se poate cere prospecte și lămuriri.

Liga și 24 Ianuarie 1912.

Comitetul Ligei Culturale secția Craiova, în ședința dela 5 Ianuarie a. c., a hotărât ca anul acesta să se dea o mai deosebită importanță modului cum se va serba ziua de 24 Ianuarie 1912 de către Ligă. În acest scop pe lângă serbarea festivă ce va avea

loc în seara acestei zile la Teatrul Național, al cărei program în curând se va anunța, s'a mai hotărât ca toți membrii Ligei împreună cu autoritățile școlare și celelalte societăți din orașul nostru, să ia parte la serviciul religios ce se va oficia în această zi atât de însemnată în istoria noastră, — la biserica catedrală Madona-Dudu.

Pentru aceasta, toți membrii sunt rugați a lua parte la serviciul religios dela biserica Madona-Dudu. Pornirea se va face în corpore dela sediul Ligei (Cercul Cultural, str. Unirei No. 93) cu drapelul Ligei, la biserica catedrală la ora 9³/₄ a. m. După terminarea serviciului religios, se vor re-intoarce iarăși la sediu, spre a depune drapelul.

* * *

Găsim într'o revistă cu pretenții, din Craiova, versuri de felul acesta:

„Și mi's cum se trezi în poartă“

autorul care le-au comis, voind de sigur să zică:

„Și nu știu cum“...

Asta e ca și cum nea Ghiță ar zice: *Pe-ne, Un-te-ci*, ori *Mă-c*, vrând să zică: *Pentru-ce, Unde te duci*, ori *Mă duc*.

Și acest vers *ci-că* e scris de un profesor poet!! craiovean, tot cu pretenții, și chiar cu ifose. Ori se știe că cine are ifosul mai mare, decât tot prostul.

Deocamdată ne oprim aci și numai răsfoim înainte revista cu pretenții, că altfel vor fi ghiciți și se supără pe noi. Dar ca să se știe.

Intrunirea guvernamentală.

La întrunirea jünimistă dela 15 Ianuarie care a avut loc în capitală, guvernul a umplut sala cu funcționari și

cu puțini oameni aduși cu forța. D. P. P. Carp nici n'a asistat la această „mas-caradă“ cum singur a botezat-o.

După întrunire, de și așa zisa întrunire era guvernamentală, totuși guvernul a inventat o păpușerie, scoțând armata pe străzi, ca să se zică că se păstrează aceiași măsură, ca și la trecutul meeting al opoziției unite. Mai nerușinați farsori nici că s'a mai pomenit!

De remarcat că la această pseudo-întrunire se striga „trăiască Racofski“ împărțindu-se în sală manifeste socialiste.

Și aceasta zice-se că a fost întrunire guvernamentală!

Intocmai ca la moși...

Congres.

În zilele de 22, 23 și 24 Ianuarie va avea loc în București primul Congres al lucrătorilor tipografi din toată țara, însoțit de un bal și un mare banchet colegial, dat în onoarea delegaților din provincie. Se vor rosti cuvântări relative la felul cum se poate aduce mai urgent la îndeplinire diferitele chestiuni ridicate asupra nevoilor profesionale, vor avea loc dansuri, coruri și declamațiuni. Lucrătorii din provincie se vor bucura de reducerea de 50 % p. C. F. R. Inscrierile se fac pe ateliere.

Urăm congresiștilor tot succesul mișcării lor.

Bibliografii

Viața Nouă, anul VII, No. 21 și 22 din 16 Decembrie 911 și 1 Ianuarie 1912. Director Ovid Densușeanu. București.

România Viitoare anul II, No. 1 din Decembrie 911. Director Al. A. Bădărău. Iași.

Românul politic și literar, Decembrie 911. Redacția str. Lucaci 10. București.

Revista Ideei Decembrie 911, str. Turturelelor 35. București.

Marșul Democrației Române, ediția a 8, de M. Drăgănescu. De vânzare la administrația acestei reviste.

Tribuna din 15 Ianuarie 912, sub direcțiunea clubului conservator-democrat din Craiova.

Apărarea Națională organ naționalist democrat, din 14 Ianuarie 912. Craiova.

Viclenie Socială, roman de moravuri de Vasile Alexandrescu, despre care ziarurile din capitală au vorbit cu multe elogii. Romanul scris într'o limba frumoasă, și cu scene emoționante din viața noastră so-

cială, este dedicat „celor cu musca pe căciulă“ și se află tipărit în editura revistei „Biblioteca Modernă“ al cărui director este însuși amicul nostru d. V. Alexandrescu. Îl recomandăm călduros cetitorilor noștri.

Drepturile Femeii revistă lunară, directoare Eugenia de Reus Ianculescu. Anul I No. 1 Ianuarie 912. Redacția și administrația București, Calea Șerban-Vodă, 204.

Din poveștile unui vânător de lupi de Spiridon Popescu, editura librăriei Leon Alcalai, București, Biblioteca pentru toți.

Meditațiuni de M. Drăgănescu cu o prefață de Ion T. Florescu, ediție ilustrată. Lei 2.50. De vânzare la toate librăriile din țară.

„Jurisprudența în fișe“ No. 2. Revistă de drept imprimată pe carton. 1 Exemplar 1 leu. Abonamentul: 12 numere 10 lei, 24 numere 20 lei. Redacția și Administrația: Craiova, str. Al. Lahovari. Proprietar D. Călinescu.